

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Novém Jičíně rozhodl samosoudcem JUDr. Ivanem Holubem, Ph.D., ve věci

žalobce: **PROFI CREDIT Czech, a.s.**, IČO 61860069
sídlem Klimentská 1216/46, 110 01 Praha 1
zastoupený advokátem JUDr. Ervínem Perthenem, MBA
sídlem Velké náměstí 135/19, 500 03 Hradec Králové

proti

žalované: **Xxx**, narozená xxx
bytem xxx
zastoupená obecným zmocněncem JUDr. Milanem Veverkou
sídlem U Hřiště 470, 741 01 Nový Jičín - Žilina

o: zaplacení 13 779,52 Kč s příslušenstvím

takto:

I. Zamítá se žaloba, kterou se žalobce domáhal po žalované zaplacení částky 9 551,52 Kč, úroku ve výši 13,96 % ročně z částky 9 551,52 Kč od 9. 8. 2011 do zaplacení, zákonného úroku z prodlení ve výši 7,75 % ročně z částky 9 551,52 Kč od 9. 8. 2011 do zaplacení a smluvní pokuty ve výši 4 228 Kč.

II. Žalované se přisuzuje náhrada nákladů řízení ve výši 12 600 Kč, kterou je žalobce povinen zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Novém Jičíně do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Předmětem řízení k žalobě, doručené soudu dne 23. 11. 2021, bylo původně zaplacení částky 23 276,32 Kč, úroku ve výši 13,96 % ročně z částky 23 276,32 Kč od 9. 8. 2011 do zaplacení, zákonného úroku z prodlení ve výši 7,75 % ročně z částky 23 276,32 Kč od 9. 8. 2011 do zaplacení a smluvní pokuty ve výši 4 228 Kč, ze Smlouvy o revolvingovém úvěru č. 9100360413 ze dne 21. 9. 2010, uzavřené mezi žalobcem jako věřitelem na straně jedné a žalovanou jako dlužníkem na straně druhé, na základě které žalobce poskytl ve prospěch žalované dne 22. 9. 2010 peněžní prostředky ve výši 40 000 Kč a žalovaná se zavázala poskytnuté peněžní prostředky vrátit ve 48 měsíčních splátkách ve výši 3 087 Kč splatných spolu s úroky vždy k 16. dni v měsíci počínaje dnem 16. 10. 2010 a konče dnem 16. 9. 2014.
2. Usnesením Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 8. 12. 2021, č. j. 24 C 400/2021 - 8, které nabylo právní moci dne 31. 12. 2021, bylo řízení zastaveno v části, ve které se žalobce domáhal po žalované zaplacení částky 13 724,80 Kč, úroku ve výši 13,96 % ročně z částky 13 724,80 Kč od 9. 8. 2011 do zaplacení a úroku z prodlení ve výši 7,75 % ročně z částky 13 724,80 Kč od 9. 8. 2011 do zaplacení, protože žalobce podáním ze dne 24. 11. 2021 vzal svou žalobu v uvedeném rozsahu zpět. Předmětem řízení tak zůstalo zaplacení částky 9 551,52 Kč, úroku ve výši 13,96 % ročně z částky 9 551,52 Kč od 9. 8. 2011 do zaplacení, zákonného úroku z prodlení ve výši 7,75 % ročně z částky 9 551,52 Kč od 9. 8. 2011 do zaplacení a smluvní pokuty ve výši 4 228 Kč.
3. Podle § 3028 odst. 3 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále též „o. z.“), není-li dále stanoveno jinak, řídí se jiné právní poměry vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé, včetně práv a povinností z porušení smluv uzavřených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dosavadními právními předpisy. To nebrání ujednání stran, že se tato jejich práva a povinnosti budou řídit tímto zákonem ode dne nabytí jeho účinnosti.
4. Podle § 497 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále též „obch. zák.“), smlouvou o úvěru se zavazuje věřitel, že na požádání dlužníka poskytne v jeho prospěch peněžní prostředky do určité částky a dlužník se zavazuje poskytnuté peněžní prostředky vrátit a zaplatit úroky.
5. Podle § 39 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále též „obč. zák.“), neplatný je právní úkon, který svým obsahem nebo účelem odporuje zákonu nebo jej obchází nebo se přičí dobrým mravům.
6. Podle § 37 odst. 1 obč. zák., právní úkon musí být učiněn svobodně a vážně, určitě a srozumitelně; jinak je neplatný.
7. Podle § 55 odst. 2 obč. zák., ujednání ve spotřebitelských smlouvách podle § 56 jsou neplatná.
8. Podle § 56 odst. 1 obč. zák., spotřebitelské smlouvy nesmějí obsahovat ujednání, která v rozporu s požadavkem dobré víry znamenají k újmě spotřebitele značnou nerovnováhu v právech a povinnostech stran.
9. Podle § 56 odst. 2 obč. zák., ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na smluvní ujednání, která vymezují předmět plnění smlouvy nebo cenu plnění.
10. Podle § 387 odst. 1 obch. zák., právo se promlčí uplynutím promlčecí doby stanovené zákonem.
11. Podle § 388 odst. 1 obch. zák., promlčením právo na plnění povinnosti druhé strany nezaniká, nemůže však být přiznáno nebo uznáno soudem, jestliže povinná osoba namítne promlčení po uplynutí promlčecí doby.
12. Podle § 392 odst. 1 věty první obch. zák., u práva na plnění závazku běží promlčecí doba ode dne, kdy měl být závazek splněn nebo mělo být započato s jeho plněním (doba splatnosti).

Shodu s prvopisem potvrzuje Aneta Münsterová.

13. Podle § 397 obch. zák., nestanoví-li zákon pro jednotlivá práva jinak, činí promlčecí doba čtyři roky.
14. Podle § 401 obch. zák., strana, vůči níž se právo promlčuje, může písemným prohlášením druhé straně prodloužit promlčecí dobu, a to i opakovaně; celková promlčecí doba nesmí být delší než 10 let od doby, kdy počala poprvé běžet. Toto prohlášení lze učinit i před počátkem běhu promlčecí doby.
15. Soud učinil následující závěr o skutkovém stavu a po právní stránce posoudil věc tak, že mezi účastníky byla platně uzavřena smlouva o revolvingovém úvěru č. 9100360413 ze dne 21. 9. 2010, ve znění dodatku ze dne 22. 9. 2010, když smlouva o revolvingovém úvěru v původní výši 49 000 Kč, splatném ve 48 měsíčních splátkách ve výši 3 094 Kč spolu s úroky vždy k 16. dni v měsíci o předpokládané RPSN 99,26 % tak, jak byla uvedena ve formuláři ze dne 21. 9. 2010, jehož součástí byly Smluvní ujednání SRU V01052010 (dále „Smluvní ujednání“), byla mezi účastníky uzavřena svobodně, vážně, určitě a srozumitelně, byla sjednána také celková smluvní odměna za poskytnutí úvěru ve výši 99 512 Kč, a následně došlo postupem podle bodu 2.5 Smluvních ujednání ke korekci těchto částek, resp. k jejich snížení, z původní částky 49 000 Kč na částku 40 000 Kč, přičemž zůstal zachován počet 48 splátek, který byl na původním formuláři označen křížkem s tím, že zároveň došlo ke snížení měsíční splátky z částky 3 094 Kč na částku 3 087 Kč, zůstalo zachováno splátkové období vždy k 16. dni v měsíci od 16. 10. 2010 do 16. 9. 2014, a žalobce výpisem ze svého účtu prokázal poskytnutí peněžních prostředků ve výši 40 000 Kč na účet žalované č. 427599163/0800 dne 22. 9. 2010. Soud dospěl k závěru, že nelze uvažovat o neplatnosti úvěrové smlouvy nejen pro neurčitost, ale ani pro rozpor s dobrými mravy, neboť sjednaný úrok zde sice nebyl procentuálně výslovně uveden, ale pokud porovnáme úročené období, celkovou výši jistiny a částku, která měla být zaplacená, lze podle vzorce pro jednoduché úročení $K_n = K_0 (1 + i \cdot n)$, kde „n“ představuje počet úrokovacích období (zde 4), „i“ představuje roční úrokovou sazbu (míru) ve tvaru desetinného čísla, „K₀“ představuje počáteční kapitál (zde 40 000 Kč) a „K_n“ představuje výsledný kapitál po „n“ úrokovacích obdobích (zde 148 176 Kč), učinit závěr, že se jednalo o úrokovou sazbu 67,61 %. Soud má za to, že ani z důvodu rozporu takto sjednané úrokové sazby (míry) s dobrými mravy nelze námitkám žalované přisvědčit s odkazem na tehdy platná ustanovení § 56 odst. 1 obč. zák. ve spojení s § 55 odst. 2 obč. zák., neboť již tehdy za předpokladu, že spotřebiteli byl znám obsah dohody o předmětu a ceně plnění, tak tato dohoda, resp. ujednání v této části bylo vyloučeno z úpravy zneužívajících klauzulí ve spotřebitelských smlouvách. V daném případě lze pak konstatovat, že částka, kterou měla žalovaná splácet, resp. celkově zaplatit, byla zcela jasně uvedena jak v původní, tak i v dodatkem změněné smlouvě o revolvingovém úvěru.
16. Soud má nicméně za to, že zde jsou jiné důvody, pro které je třeba žalobu zamítnout, a to týkající se žalovanou uplatněné námitky promlčení. V textu smlouvy o revolvingovém úvěru, která je smlouvou formulářovou, bylo totiž zakomponováno prostřednictvím odkazu na Smluvní ujednání v bodu 8.5 prodloužení promlčecí doby v souladu s ustanovením tehdy platného § 401 obch. zák. na dobu 10 let od okamžiku, kdy tato doba započne běžet. Takového prohlášení dlužníka, skryté ve smluvních podmínkách značného rozsahu, dle názoru soudu nelze akceptovat ve spotřebitelských vztazích, když soud zohledňuje závěry obsažené v nálezů Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1845/2011 ze dne 27. 1. 2011 o tom, že pokud je prodloužení promlčecí doby institutem směřujícím k ochraně věřitele, pak dohoda (prohlášení) o prodloužení promlčecí doby, logicky zhoršuje postavení druhé strany, která v pozici spotřebitele právě o výhody kratší zákonné promlčecí doby přichází. Promlčecí doba v obchodních vztazích přitom podle ustanovení § 397 obch. zák. činí 4 (čtyři) roky. Pokud žalobce neprokázal dřívější zesplatnění úvěru (což je pro něj z hlediska běhu promlčecí doby příznivější), vzhledem k tomu, že poslední splátka úvěru měla být splněna do 16. 9. 2014, čtyřletá promlčecí doba uplynula dne 18. 9. 2018, neboť poslední možnost

uplatnění žaloby před soudem byla ke dni 17. 9. 2018. Protože prodloužení promlčecí doby sjednané přímo v obchodních podmínkách lze považovat za nesjednané individuálně, lze je zároveň považovat za nepřiměřené právě s ohledem na již citovaná ustanovení § 56 odst. 1 a § 55 odst. 2 tehdy platného občanského zákoníku o spotřebitelských smlouvách, když tato neplatnost má povahu absolutní neplatnosti (§ 39 obč. zák.); uplatní se tedy obecné ustanovení o čtyřleté promlčecí době v obchodních vztazích, což v daném případě s ohledem na datum podání žaloby (23. 11. 2021) znamená, že čtyřletá promlčecí doba uplynula.

17. Nic na tom nemění podle názoru soudu ani zahájené rozhodčí řízení, ve kterém byl vydán rozhodčí nález rozhodce JUDr. Jiřího Kolaříka ze dne 20. 3. 2012, č. j. 102 Rozh 4387/2011-11 (pozdější exekuční titul), ani dvojí exekuční řízení, vedené u zdejšího soudu jednak pod sp. zn. 53 EXE 987/2012, jednak pod sp. zn. 55 EXE 1725/2013, kde usnesením Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 18. 6. 2012 č. j. 53 EXE 987/2012-10 sice byla původně nařízena exekuce na majetek žalované (povinné) na základě tohoto rozhodčího nálezu k uspokojení pohledávky žalobce (oprávněného) ve výši 192 535 Kč se 7,75 % úrokem z prodlení z částky 192 535 Kč od 29. 11. 2011 do zaplacení, pro náklady předcházejícího řízení ve výši 22 988 Kč a pro náklady exekuce, usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 1. 2013 č. j. 10 Co 1048/2012-27 však byl návrh na nařízení exekuce zamítnut z důvodu nevykonatelnosti exekučního titulu (s právní mocí ke dni 25. 3. 2013). Následně pak usnesením Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 19. 10. 2021 č. j. 55 EXE 1725/2013-21, které nabylo právní moci dne 17. 11. 2021, byla exekuce vedená proti žalované (povinné) pro vymožení pohledávky žalobce (oprávněného) ve výši 192 535 Kč s příslušenstvím, na základě rozhodčího nálezu vydaného rozhodcem JUDr. Jiřím Kolaříkem č. j. 102 Rozh 4387/2011-11 ze dne 20. 3. 2012, zastavena. Soud přitom dospěl k závěru, že celá rozhodčí doložka byla účelovým konstruktem oprávněného a Rozhodčí společnosti Pardubice, s.r.o. s cílem mimosoudního získání zcela vyhovujících exekučních titulů a další obchodní spolupráce. Nejednalo se tedy jen o podjatost rozhodce, ale o součást systému na výrobu vyhovujících exekučních titulů. Taková rozhodčí doložka byla shledána neplatnou, a to nejen podle § 3 odst. 3 a 5 zákona o rozhodčím řízení, ale také podle § 39 obč. zák., neboť nejenže odporovala zákonu, ale byla v rozporu s dobrými mravy. Soud proto uzavřel, že rozhodčí doložka je neplatná a rozhodce tak neměl pravomoc k vydání exekučního titulu, který je nicotným aktem a není způsobilým exekučním titulem. Protože byl dán důvod k úplnému zastavení exekuce, soud exekuci podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. ve spojení s § 52 odst. 1 exekučního řádu zastavil. Na uvedený skutkový stav je třeba vztáhnout právní závěry uvedené v bodech 39., 40. a 45. nálezu ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 996/2018 ze dne 4. 6. 2019, když judikatura ústavního soudu, která je zde bohatě citována, postupem času dospěla k závěru, že pokud věřitelé uplatnili rozhodčí doložku před 11. 5. 2011 (tzn. před vydáním sjednocujícího usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 31 Cdo 1945/2010, které dovodilo neplatnost rozhodčích doložek bez přímého označení rozhodce), činili tak v období neustálené změny judikatury obecných soudů k rozhodčím doložkám a aplikuje se na ně ustanovení o stavění promlčecí lhůty. Protiústavní postup (zneužití práva) lze přičítat pouze těm poskytovatelům úvěrů, kteří rozhodčí žaloby podali vědomě po uvedeném datu a nemůže být tedy s nimi spjato stavění promlčecích lhůt nejen v předmětném rozhodčím řízení, ale ani v případném navazujícím vykonávacím řízení založeném na (neplatném) rozhodčím nálezu, což v daném případě (ad hoc) nalezlo své potvrzení v rozhodnutí Okresního soudu v Novém Jičíně ve věci sp. zn. 55 EXE 1725/2013, kdy exekuce byla zastavena. V tomto případě má soud za to, že vznesení námítky promlčení ze strany žalované nelze považovat ani za rozporné s dobrými mravy, resp. že by k takovému závěru bylo možno dojít pouze ve výjimečných situacích, bez dalšího se nejedná ani o takové jednání dlužníka, který nesplácí závazky z důvodu vlastní předluženosti, či stejně tak není v rozporu s dobrými mravy ani pasivita dlužníka při řešení závazku, když i zde tyto případy podrobně rozebral ústavní soud, zejména s ohledem na případy specifických okolností. Lze tedy

učinit závěr, že žalovanou vznesená námitka promlčení dobrým mravům zásadně neodporuje, neboť se nejedná o situaci, kdy uplatnění této námitky je výrazem zneužití práva na úkor účastníka, který marné uplynutí promlčecí doby nezavinil a vůči němuž by za takové situace zánik nároku v důsledku uplynutí promlčecí lhůty byl nepřiměřeně tvrdým postihem ve srovnání s rozsahem a charakterem jím uplatňovaného práva a s důvody, pro které své právo včas neuplatnil. Jako další případy specifických okolností jsou pak obvykle uváděny námitka promlčení uplatněná státem, v rámci rodinných vztahů, případně advokátem proti klientovi, kterého před tím při zastoupení poškodil, přičemž o žádný z nich se v projednávané věci nejedná. Soud v tomto směru nemá za to, že by procesní obrana žalované byla nepřiměřená a proto jediným možným způsobem rozhodnutí je zamítnutí žaloby, jemuž časově předcházelo částečné zastavení řízení, které žalobce procesně zavinil (§ 146 odst. 2 věta první zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu - dále jen „o. s. ř.“).

18. Protože žalovaná měla ve věci plný úspěch, je jí přisouzena náhrada nákladů řízení potřebných k účelnému bránění práva proti žalobci, který ve věci úspěch neměl (§ 142 odst. 1 o. s. ř.). Účelně vynaložené náklady řízení na straně žalované spočívají v mimosmluvní odměně ustanoveného advokáta za poskytování právních služeb ve výši 10 500 Kč podle § 7 bodu 4. ve spojení s § 11 odst. 1 písm. b), c), d) a f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu za 7 úkonů právní služby (první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení, vyjádření k žalobě, podání ve věci samé ze dne 14. 3. 2022, další porady s klientkou přesahující jednu hodinu ve dnech 13. 6. 2022 a 27. 9. 2022, účast na jednáních před soudem ve dnech 8. 6. 2022 a 5. 10. 2022) po 1 500 Kč, a v sedmi režijních paušálech po 300 Kč (ve výši 2 100 Kč) podle § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, celkem tedy 12 600 Kč, jejichž náhradu soud podle § 149 odst. 2 o. s. ř. uložil žalobci zaplatit státu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je možno podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení ke Krajskému soudu v Ostravě prostřednictvím Okresního soudu v Novém Jičíně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, může se oprávněný domáhat výkonu rozhodnutí.

Nový Jičín 5. října 2022

JUDr. Ivan Holub, Ph.D., v. r.
samosoudce